

بررسی اثر تیمارهای فیزیکی و شیمیایی بر عمر انباری پرتقال تامپسون

حسین زارعی^۱ و مهدی شریفانی^۱، سیداسماعیل رضوی^۲ و یحیی مقصودلو^۳

^۱گروه باغبانی، ^۲گروه گیاه پزشکی، ^۳گروه علوم و صنایع غذایی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

تاریخ دریافت: ۸۱/۱۲/۳؛ تاریخ پذیرش: ۸۳/۶/۱۸

چکیده

در این تحقیق اثر تیمارهای فیزیکی و شیمیایی بر عمر انباری و کیفیت میوه‌های پرتقال تامپسون مورد بررسی قرار گرفت. دمای انبار معمولی در طول شبانه‌روز متغیر بود. این تیمارها عبارت بودند از: A- شاهد (بدون انجام هیچگونه پیش تیمار) B- روش سردخانه‌ای، C- شستشوی پرتقال با مایع مویان (مایع ظرفشویی) ۲ در هزار، D- شستشوی پرتقال با مایع مویان (مایع ظرفشویی) سپس با قارچ کش تیابند ازول با غلظت دو در هزار، E- شستشوی پرتقال با مایع مویان و سپس با هورمون جیبرالین با غلظت ۵۰ قسمت در میلیون، F- استفاده از پوشش پلی اتیلن متفدازار، G- استفاده از پوشش پلی اتیلن بدون منفذ، H- استفاده از قارچ کش تیابند ازول و واکس. پس از تیماردهی نمونه‌ها در انبار معمولی و سردخانه با دمای ۷ درجه سانتی‌گراد و رطوبت نسبی ۸۰ درصد برای مدت سه ماه نگهداری شوند. هدف از انجام آزمایش تشخیص بهترین روش یا روش‌های تیماری در افزایش حفظ کیفیت میوه در پایان یک دو راه انبارداری سه ماهه بود. متغیرهای مورد اندازه‌گیری شامل درصد کل مواد جامد محلول، اسید سیتریک، ویتامین ث، درصد پوسیدگی، کیفیت میوه و میزان سفتی میوه بود. داده‌های بدست آمده به کمک یک نرم افزار آماتاسی و در قالب طرح آماری کرت‌های خرد شده (اسپلیت پلات) مورد تجزیه آماری واقع گردید. مقایسه میانگین داده‌ها براساس روش دانکن با احتمال ۵ درصد انجام شد. نتایج نشان داد که استفاده از قارچ کش تیابندازول (تکتو ۶۰) و شستشو با مایع مویان و هورمون جیبرالیک اسید در میوه نظیر ویتامین ث، سفتی میوه، تیمارهای B و E جزو تیمارهای مناسب قبل از انبارداری پرتقال تامپسون شناخته شدند.

واژه‌های کلیدی: انبارداری، کیفیت میوه، ویتامین ث، پرتقال تامپسون

مقدمه

مرکبات از میوه‌های مناطق گرمسیری هستند که در حال حاضر مقدار تولید آنها در سطح جهانی در سال ۲۰۰۲ معادل ۵۳/۳ میلیون تن می‌باشد. در ایران طبق آمار وزارت کشاورزی در سال ۱۳۷۵ مرکبات دارای بالاترین مقدار تولید برابر با ۳/۲ میلیون تن بوده است (شاه‌بیگ، ۱۳۷۶ الف و ب) که این میزان تولید بالاترین میزان را در

بین محصولات درختی به خود اختصاص داده است. بطور کلی آنچه بیش از موضوع تولید حائز اهمیت می‌باشد نگهداری و انبارداری درست است که هزینه‌های انجام شده را برگشت خواهد داد. ممکن است در صورت عدم اجرای انبارداری با روش‌های درست و یا نگهداری و یا برداشت غیراصولی حجم زیادی از محصول در کوتاه مدت از بین برود. متأسفانه در بعضی از کشورهای در

